

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-2389
Konu : Soru Önergeleri

18.07/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-184694 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/45976, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/45977, Kayseri Milletvekili Yusuf HALAÇOĞLU'na ait 7/45978, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'ya ait 7/45979, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/45980, Edirne Milletvekili Kemal DEĞİRMENDERELİ'ye ait 7/45981, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/45982, Kütahya Milletvekili Âlim IŞIK'a ait 7/45983, Muğla Milletvekili Mehmet ERDOĞAN'a ait 7/45984, Van Milletvekili Aysel TUĞLUK'a ait 7/45985 ve İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/45986 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

Görüş 7/45976, 7/45977, 7/45978,
7/45979, 7/45980, 7/45981, 7/45982,
7/45983, 7/45984, 7/45985, 7/45986
(19 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Mustafa Sezgin TANRIKULU**
İstanbul Milletvekili
Esas No : **7/45976**

- SORU 1)** Bursa İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü elemanlarının piyasa denetimleri sırasında aldıkları Sütü Tahlil Karışımı bir bebek maması markasının ürünlerinde inceleme sırasında GDO tespit edildiği iddiası doğru mudur?
- SORU 2)** İddia doğru ise, GDO'nun varlığından emin olmak için Ankara Kontrol Laboratuvarı'na gönderilen ürünlere ait şahit numunelerinin Ankara Kontrol Laboratuvarı'nda yapılan analizlerinde de ürünlerin GDO içerdiği kesinleşmiş midir?
- SORU 3)** Bunun üzerine Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ürünlerin piyasadan toplatılması için 80 ilin valiliklerine yazı göndermiş midir?
- SORU 4)** GDO'lu bebek mamaları Türkiye genelinde toplatılmış mıdır? Toplatılmışsa kaç kutu GDO'lu bebek maması toplatılmıştır?
- SORU 5)** Türkiye'de Ankara Kontrol Laboratuvarı'nda yapılan analizlerinde GDO'lu olduğu tespit edilen Sütü Tahlil Karışımı bebek markasına ait bebek mamalarından Türkiye genelinde kaç adet satılmıştır?
- SORU 6)** GDO'lu bebek mamaları gümrüklerden nasıl geçmiştir? Ürünler hangi gümrük kapılarından Türkiye'ye giriş yapmıştır?
- SORU 7)** GDO'lu ürünlerin gümrük kapılarından Türkiye'ye girişlerinde görev ihmalinde bulunan sorumlular hakkında yasal soruşturma başlatılmış mıdır ya da başlatılacak mıdır?
- SORU 8)** GDO'lu ürünleri ithal eden firma sorumluları hakkında gerekli yasal soruşturmalar başlatılmış mıdır?
- SORU 9)** 30 Mayıs 2014 tarihi itibarıyla Türkiye genelinde satılmak üzere piyasalara dağıtılacak veya dağıtılmış GDO'lu bebek mamalarının miktarı nedir?
- SORU 10)** Tam da GDO'lu bebek mamalarının ithal edilmelerine izin verildiği ve Türkiye'de satıldığı gerçeğinin ortaya çıkmasından kısa bir süre sonra 29 Mayıs 2014 tarihli Resmi Gazete'de GDO yönetmeliğinde değişiklik yapılarak tüm gıda maddelerinde bebek mamaları da dahil olmak üzere GDO kullanımının serbest hale getirilmesinin gerekçesi nedir?
- SORU 11)** Söz konusu yönetmelikte belirtilen "Analiz sonucunda % 0,9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde GDO bulaşanı olarak değerlendirilir." ifadesinde geçen GDO bulaşanı tanımlaması hangi bilimsel kriterlere göre saptanmıştır?
- SORU 12)** "% 0,9 ve altında GDO tespit edilen tüm ürünler de GDO'lu ürün değil midir?
- SORU 13)** Biyogüvenlik Kanunu'nun yasaklar başlıklı 5. Maddesinde, GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması kesin olarak yasaklanmışken, 29 Mayıs 2014 tarihli 29014 sayılı Resmi Gazete'de "Genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerine dair yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik" ile Biyogüvenlik Kanunu'nun yasaklar başlıklı 5. Maddesinin açıkça ihmal edilmesinin hukuki gerekçesi nedir?
- SORU 14)** Bu ürünlerin bebeklerde ciddi sağlık sorunlarına en vahimi de lösemi hastalığına yol açacağı bilinmesine rağmen bebeklerin sağlıklarının hiçe sayılarak Türkiye'de yönetmelik değişikliğiyle satışlarına neden izin verildiği konusunda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı tarafından bir kamuoyu açıklaması yapacak mıdır?
- SORU 15)** Türkiye'ye ve insanlığa karşı işlenen bir suçu meşrulaştıran söz konusu yönetmelik iptal edilecek midir?

3 8

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO’lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’e “*GDO Bulaşanı*”: *Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO’ları,*” tanımı eklenmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden görüş alınarak yapılan Yönetmelik değişikliği ile "GDO Bulaşanı" kavramına açıklık getirilmiştir.

Üniversitelerden alınan görüşler, Avrupa Birliği’nin 1829/2003-1830/2003 sayılı Regülasyonları doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucu %0,9 değeri GDO bulaşan limiti olarak kabul edilmiştir.

GDO Bulaşanı tanımı %0,9’un altında GDO içeren ürünlere izin verildiği anlamına gelmemektedir. GDO bulaşanı olan ürünlerin dahi sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması ve belirlenen amaç için kullanılması zorunludur. Biyogüvenlik Kurulu tarafından, gıdada kullanımına izin verilen GDO bulunmadığından hiçbir gıda maddesinde onaylı veya onaysız GDO bulaşıklığına dahi izin verilmemektedir.

5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu’nun Yasaklar başlıklı 5 inci maddesi 1 inci fıkrası (d) bendi hükmü gereğince “*GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve bebek formülleri, devam mamaları ve devam formülleri ile bebek ve küçük çocuk ek besinlerinde kullanılması*” yasaklanmıştır. Yönetmelikte yapılan değişiklik ile GDO bulaşanı olsa dahi GDO’lu bebek mamalarına izin verilmesi ve Biyogüvenlik Kanunu ile belirlenen yasakların kaldırılması söz konusu değildir.

Dünyada bazı ülkelerde ve Avrupa Birliğinde onaylanmış GDO ve ürünlerinin insan gıdası olarak tüketilmesi serbest olmasına rağmen ülkemizde bugüne kadar gıda amaçlı olarak kullanılmak üzere onay verilmiş bir gen bulunmadığından GDO ve ürünlerinin gıda amaçlı olarak kullanılması yasaktır.

Başta bebek mamaları olmak üzere içerisinde GDO olabilecek bütün gıda maddeleri ithalat aşamasında GDO analizine tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda, önergede bahsi geçen üründen ithalat aşamasında numune alınarak GDO analizi yapılmış ve üründe GDO varlığı tespit edilmediği için ürünün yurda girişine izin verilmiştir.

Bakanlığımızca yapılan piyasa denetimleri sırasında bahse konu ürünün ilgili partisinden alınan numunelerin analizi sonucunda üründe GDO varlığı tespit edilmiştir. Söz konusu parti numaralı ürünler toplattırılarak piyasaya arzı engellenmiş olup, konu ile ilgili adli süreç ve idari soruşturmalar başlatılmıştır. Ayrıca, konu ile ilgili olarak Bakanlığımız web sayfasından (www.tarim.gov.tr) kamuoyuna gerekli açıklama yapılmıştır.

X ~ Z

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

A v 8